

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi: Hội đồng Khoa học và Công nghệ quận Hồng Bàng

I/ Tôi ghi tên dưới đây:

TT	Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tỷ lệ (%) đóng góp vào tạo ra sáng kiến
1	Đỗ Thị Thu Hằng	01/07/1979	Trường MN Sở Dầu	TTCM Giáo viên	Đại học	100%

1- Là tác giả đề nghị xét công nhận sáng kiến:

"Tổ chức hoạt động khám phá khoa học, gây hứng thú cho trẻ 4-5 tuổi khám phá khoa học thông qua hoạt động trải nghiệm tại trường Mầm non Sở Dầu."

2 - Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục Mầm non

3- Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu: Ngày 22 tháng 11 năm 2020

4- Những thông tin cần được bảo mật: Không có

II. Mô tả sáng kiến

Hiện nay hình thức khám phá khoa học đã được xem là một trong những hoạt động quan trọng trong 5 lĩnh vực phát triển toàn diện của trẻ. Giáo viên đã vận dụng hoạt động khám phá khoa học để giáo dục trẻ song hình thức và phương pháp tổ chức còn chưa được linh hoạt. Hơn nữa, diện tích cho trẻ hoạt động khám phá còn hẹp (góc thiên nhiên nhỏ), các nguyên vật liệu, đồ dùng... còn ít, chưa phong phú.

Giáo viên còn ngại tổ chức hoạt động khám phá khoa học, có tổ chức cũng chỉ là hình thức đơn điệu. Bởi lẽ đó nên sự nhận thức của trẻ qua hoạt động khám phá còn hạn chế.

Giáo viên mầm non đã quan tâm và đã biết cách cho trẻ tham gia vào hoạt động khám phá đạt được một số hiệu quả nhất định. Đó là trẻ hiểu biết một số sự vật hiện tượng xung quanh như biết: tên gọi, đặc điểm, ích lợi của sự vật hiện tượng. Tuy nhiên giáo viên còn lúng túng trong việc thiết kế trò chơi và sử dụng trò chơi chưa linh hoạt, phù hợp với đặc điểm cá nhân trẻ và điều kiện thực tiễn của trường lớp, địa phương. Kiến thức mà trẻ tiếp thu được chủ yếu thông qua việc tìm hiểu qua tranh ảnh học nhiều mà thành kỹ năng.

1. Tình trạng giải pháp đã biết:

Sau khi nghiên cứu và tìm hiểu một số giải pháp giúp trẻ khám phá khoa học như: Giải pháp: “Một số biện pháp giúp trẻ hứng thú tham gia vào hoạt động khám phá khoa học” của trường mầm non Đại Thành – Đà Nẵng; Giải pháp: “Một số biện pháp tạo hứng thú cho trẻ 4-5 tuổi khám phá khoa học” của trường mầm non Mai Dịch – Hà Nội. Tôi nhận thấy các giải pháp trên đều có những mặt ưu và tồn như sau:

**** Ưu điểm :***

- Giáo viên có trình độ chuyên môn nghiệp vụ, ham học hỏi, luôn tìm tòi những tài liệu tập san, thiết kế bài giảng trên powerpoint, những trò chơi mới trên mạng, chương trình kidsmart, qua bạn bè đồng nghiệp để tích lũy kinh nghiệm và trong lớp.

- Phụ huynh quan tâm đến bậc học mầm non nên thuận tiên trong việc tìm kiếm nguyên vật liệu sẵn có ở địa phương giúp cho việc sử dụng đồ dùng dạy học đạt hiệu quả cao.

**** Tồn :***

Các giải pháp trên đã có những hiệu quả bước đầu để nâng cao chất lượng hoạt động khám phá khoa học nhưng kích thích được tính chủ động, tự tin, tạo cơ hội cho trẻ được thực hành khám phá, trải nghiệm giúp trẻ phát huy tính sáng tạo.

- Về nội dung: Các nội dung khám phá còn nghèo nàn xoay quanh sự lớn lên của cây, sự thay đổi của thời tiết. Chưa phát huy hết khả năng sáng tạo, linh hoạt khi tổ chức các hoạt động khám phá khoa học của giáo viên. Trẻ chỉ được tiếp thu kiến thức qua kinh nghiệm của giáo viên mà không có cơ hội thể hiện vốn kiến thức, kinh nghiệm sống của bản thân trong quá trình khám phá khoa học.

- Về hình thức: Đồ dùng đồ chơi khám phá khoa học ít, chưa có tính đa năng. Chưa có được môi trường phong phú để trẻ có cơ hội được trải nghiệm và tham gia các hoạt động khám phá khoa học.

2. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến:

2.1. Tính cấp thiết:

Khoa học không chỉ là kiến thức mà còn là quá trình hay con đường tìm hiểu, khám phá thế giới xung quanh, mà con đường đó là phải do chính trẻ tự tìm ra, giáo viên chỉ là người hướng dẫn và tạo điều kiện cho trẻ được hoạt động. Nó là một trong những khía cạnh giúp trẻ phát triển nhận thức tốt nhất.

Con người trong xã hội văn minh thì việc nghiên cứu khoa học lại hết sức quan trọng, để trẻ bước đầu làm quen với việc thực hành những thí nghiệm đơn giản, đặc biệt giúp trẻ tập suy nghĩ, phán đoán, theo dõi, ứng dụng những điều đã nghe, nói, những điều còn thắc mắc về sự vật hiện tượng xung quanh vào cuộc sống hàng ngày. Từ đó khả năng nhận thức của trẻ phát triển thông qua việc tiếp xúc, tìm hiểu, khám phá, quan tâm đến môi trường xung quanh. Điều đó tạo nên sự tò mò, ham hiểu biết tự nhiên của trẻ. Đối với trẻ mầm non, đặc biệt là trẻ 5 tuổi, nhu cầu về nhận thức rất đa dạng và phong phú. Trẻ hay đặt ra những câu hỏi về các hiện tượng sự vật xung quanh để trẻ có thể lĩnh hội được các kĩ năng như: Tư duy, so sánh, phân loại, dự đoán... từ đó hình thành cho trẻ các khái niệm và biết cách giải quyết vấn đề. Chính vì vậy tôi đi sâu vào nghiên cứu đề tài: "***Tổ chức hoạt động khám phá khoa học, gây hứng thú cho trẻ 4-5 tuổi khám phá khoa học thông qua hoạt động trải nghiệm tại trường Mầm non Sở Dầu.***". Đề tài này bao gồm 4 giải pháp, đó là những giải pháp sau:

2.2. Tính mới:

- Sáng kiến đưa ra những giải pháp nhằm giúp giáo viên tổ chức hoạt động cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi khám phá môi trường xung quanh bằng vật thật thông qua những hoạt động thực tiễn có hiệu quả cao. Trẻ được trải nghiệm các hoạt động khám phá môi trường xung quanh bằng các vật thật, thông qua các hoạt động thực tiễn cụ thể cô đóng vai trò hướng dẫn tổ chức tạo cơ hội cho trẻ tham gia. Thông qua đó nâng cao chất lượng, hiệu quả trẻ khám phá thế giới xung quanh bằng vật thật thông qua hoạt động thực tiễn.

- Sáng kiến giúp giáo viên tận dụng triệt để các sự vật hiện tượng xung quanh, các vật thật giúp trẻ khám phá môi trường xung quanh hiệu quả thông qua các hoạt động thực tiễn. Có sự phối hợp ăn ý giữa giáo viên với phụ huynh trong việc tạo nhiều cơ hội cho trẻ khám phá môi trường xung quanh bằng vật thật thông qua những hoạt động thực tiễn.

Giải pháp 1: Tổ chức cho trẻ được thực hành trải nghiệm thực tế qua các hoạt động hàng ngày.

Hoạt động thực hành trải nghiệm ở trường mầm non được tôi hướng dẫn trẻ ở mọi lúc, mọi nơi. Bởi nếu như khám phá sự vật, hiện tượng chỉ được dạy ở một hoạt động trong một tuần thì quá ít ỏi. Nó không thể nào kích thích trí tò mò, ham hiểu biết của trẻ. Nắm bắt được điều đó tôi thấy mình nên đưa những hoạt động trải nghiệm đó lồng ghép vào các hoạt động hàng ngày để gây hứng thú như: hoạt động góc, hoạt động ngoài trời..... để trẻ được trải nghiệm nhiều nhất.

****Trong giờ hoạt động ngoài trời:***

Hoạt động ngoài trời có ý nghĩa rất lớn với sự khám phá thế giới xung quanh trẻ. Ra ngoài trời trẻ được tiếp xúc với các hiện tượng tự nhiên: không khí, ánh nắng mặt trời, nước... những yếu tố này con người không thể tạo ra. Bên cạnh đó, ngoài trời có khoảng không gian rộng thích hợp với việc tất cả trẻ được tham gia. Biết được tầm quan trọng tự nhiên đó, tôi đã tổ chức cho trẻ một số trải nghiệm ở ngoài trời như:

Quan sát hiện tượng lá cây cần ánh sáng để phát triển.

- *Mục đích:* Cho trẻ quan sát, nhận biết được lá cây cần ánh sáng để phát triển.

- *Chuẩn bị:* túi bóng đen buộc 1 tán lá nhỏ.

- *Cách tiến hành:*

+ Cô lấy túi bóng đen buộc 1 tán lá nhỏ để trong vòng 1 tuần sau đó bỏ túi bóng đen ra cho trẻ quan sát, nhận xét.

+ Cho trẻ đoán và giải thích tại sao chỗ lá cây buộc túi bóng đen lại có màu vàng mà không có màu xanh như chỗ lá cây ở ngoài không bị buộc túi bóng ?

- *Giải thích và kết luận:* Lá cây bị buộc túi bóng không có ánh sáng mặt trời chiếu vào nên không thể tạo ra chất màu xanh trên lá, nên lá có màu vàng.

Khám phá không khí:

- Cho trẻ bịt mũi hỏi trẻ có thở được không? (không thở được), rồi cho trẻ thả tay ra, hỏi trẻ có thở được không? (Thả tay ra thở được)

- Lúc này cô mới đặt vấn đề: Chúng ta thở được là nhờ có không khí, vậy không khí có ở đâu? Kết luận: Như vậy không khí có ở xung quanh chúng ta.

Tiếp tục đặt tình huống: Thế không khí có bắt được không? (Có cháu nói được, có cháu nói không)

- Cô hỏi tiếp: Làm cách nào để bắt được không khí?

Cô phát cho mỗi cháu một chiếc túi linon và yêu cầu: “Hãy lấy và bắt không khí vào túi”. Mỗi cháu thực hiện một cách khác nhau. Nhưng các cháu vẫn chưa thấy gì trong túi. Cô tiếp tục gợi ý: “ Các con hãy làm cách để túi phồng to lên đi” - cháu phát hiện là mình phải thổi hơi vào túi và muốn giữ hơi trong túi thì phải xoắn hay buộc túi lại

Sau đó giải thích: Không khí đang ở trong túi của các con đấy. Tiếp theo cho các cháu chơi với túi không khí.....

Ví dụ: Lấy kéo cắt túi để thấy không khí xì ra, lấy que nhọn đâm nhẹ sẽ thấy hơi thoát (Đó là không khí)

Tôi nhận thấy hoạt động sôi nổi và vui hẳn lên, 100% trẻ được tham gia thực hiện và cảm nhận, trẻ hứng thú và tự giải thích được các hiện tượng của sự việc.

****Trong giờ hoạt động góc:***

Ở từng góc chơi tôi cho trẻ được trải nghiệm với các hoạt động phù hợp với từng góc chơi.

Góc phân vai:

Cho trẻ trải nghiệm tập làm người lớn với các trò chơi: Pha nước chanh, vắt nước cam ở những trò chơi này trẻ được tự mình thực hiện các thao tác pha nước chanh hay vắt nước cam, thử và cảm nhận độ ngọt nhạt của nước cam, thưởng thức thành quả do chính tay mình tạo ra, thấy được nụ cười trên môi trẻ và niềm vui trong mắt trẻ.

Góc khám phá khoa học:

Đây là góc có không gian và diện tích phù hợp với số lượng trẻ dành cho các thí nghiệm cần sự tập trung cao độ, sự quan sát tỉ mỉ. Vì vậy, thí nghiệm “**Chất tan và không tan**” được tôi thực hiện rất thành công.

Tôi cho cháu làm thí nghiệm: đổ muối vào hai ly nước, lượng nước hai ly bằng nhau, riêng lượng muối thì khác nhau, khuấy đều sẽ thấy trứng có quả nổi, quả chìm....

Trẻ thực hiện: Bỏ trứng vào 2 ly nước: Ly A trứng nổi, ly B trứng chìm

- Cho cháu tìm ra nguyên nhân.

- Từ đó cháu suy ra: Vì ly B ít muối nên trứng không thể nổi lên được, muốn trứng nổi lên phải làm gì? (Cháu thỏa thuận với nhóm là phải thêm muối vào ly B...)

Góc thiên nhiên:

Quan sát sự nảy mầm của hạt:

- *Mục đích:* Cho trẻ quan sát từng ngày quá trình nảy mầm của hạt đỗ, giúp trẻ thấy được cây cần thức ăn và nước để mọc thành cây non.

- *Chuẩn bị:* Một vài hạt đậu tương, đậu xanh, ... 2 cái khay nhỏ, một ít bông thấm nước.

- *Cách tiến hành:*

+ Ngâm hạt vào trong nước ấm khoảng 2 đến 3 tiếng rồi lấy ra. Đặt hạt vào những miếng bông thấm nước để trong khay, mỗi miếng bông để vào một khay.

+ Hàng ngày cho trẻ quan sát và tưới nước vào chỉ một khay và tại khay này hạt sẽ nảy mầm và lớn dần. Còn khay kia không tưới nước hạt sẽ không nảy mầm.

+ Cho trẻ đoán và giải thích tại sao hạt gieo trên miếng bông ẩm có nước có thể nảy mầm và mọc lên, còn hạt gieo trên miếng bông khô không nảy mầm được ?

- *Giải thích và kết luận:* Trong hạt có thức ăn và trong miếng bông có nước uống cho cây non nên hạt đã nảy mầm. Còn khay không tưới nước hạt không có nước uống nên hạt không thể nảy mầm.

Mỗi khi cháu khám phá ra điều gì, ta cho cháu ghi kết quả bằng kí hiệu mà cô và cháu đã thỏa thuận để dễ kiểm tra. Khi thí nghiệm thành công, tôi thấy trên khuôn mặt các cháu lộ rõ vẻ thích thú, phấn khởi vô cùng và có những nhóm đã reo hò ầm ĩ. Lại thêm một lần nữa tôi đã tác động vào các cháu tính tự tin, tự lập, tự suy nghĩ, tự tìm ra kết quả nhanh nhất để hoàn thành công việc mình đang làm.

***Hoạt động học:**

Với tiết học khám phá đòi hỏi trẻ có sự tập trung cao, nên thời gian dành cho tiết học kéo dài hơn tiết học khác khoảng 4-5 phút. Bởi tiết học khám phá mang đến nhiều điều bất ngờ mà chính cô và trẻ đều hứng thú. Tiết học khám phá không giống như các tiết học khác, khám phá là hướng cho tất cả các bé cùng đến với những trải nghiệm thực tế, những thí nghiệm không quá khó hay nguy hiểm. Vì vậy tất cả trẻ đều được là chính mình khi tham gia tiết học này. Trẻ thoải mái đưa ra ý kiến của mình và kết luận một cách có khoa học.

Ngoài việc tạo cơ hội cho trẻ trực tiếp trải nghiệm với đồ thật vật thật, thông qua hoạt động khám phá tôi còn thường xuyên cho trẻ tham gia trải nghiệm tìm hiểu các hiện tượng thông qua hoạt động thực hành thí nghiệm thí nghiệm đơn giản luôn tạo cho trẻ sự hứng thú, kích thích trẻ tích cực hoạt động, phát triển ở trẻ tính tò mò, ham hiểu biết, thích khám phá, tìm tòi, phát triển óc quan sát, phán đoán và các năng lực hoạt động trí tuệ.

VD. Nhuộm màu hoa:

- Mục đích: Trẻ biết bông hoa hút màu qua những ống hẹp trong cuống hoa và có khả năng biến đổi thành màu đó.

- Chuẩn bị:

+ 2 chai nhỏ trong đựng đầy nước; 1 lọ mực; 2 bông hoa cúc trắng

- Tiến hành:

Bước 1: Cho trẻ đánh dấu 2 lọ nước, sau đó đổ mực vào lọ thứ 2, cắt bớt đầu cọng 2 bông hoa chừng 5cm, đặt 2 bông hoa vào 2 lọ nước.

Bước 2: Cô cho trẻ quan sát sau nhiều giờ, cuối cùng các cánh của bông hoa đặt trong lọ thứ 2 sẽ chuyển sang màu của nước trong lọ.

- Mở rộng: Có thể làm những bông hoa nhiều màu bằng cách chẻ đôi cuống hoa và ngâm mỗi nửa cuống vào lọ nước màu khác nhau

Giải pháp 2: Tổ chức các hoạt động dã ngoại, dạo chơi - tham quan.

Việc tổ chức cho trẻ dạo chơi tham quan rất cần thiết, không những để trẻ khám phá về thế giới xung quanh mình mà tôi còn giáo dục ý thức tự hào dân tộc, tình yêu thiên nhiên, ý thức bảo vệ môi trường, chú ý đến kiến thức xã hội với trẻ công việc của mọi người, đặt biệt là giáo dục an toàn giao thông với trẻ, tạo thói quen cho trẻ có ý thức khi tham gia giao thông, củng cố và mở rộng vốn hiểu biết và rèn các kỹ năng sống cho trẻ như: tính tự lập, tính tập thể, ý thức tự bảo vệ mình.... Do đó, ngoài việc tổ chức cho trẻ chơi thử nghiệm các trò chơi cô giáo còn có thể cho trẻ dạo chơi khi trẻ quan sát giáo viên hướng dẫn trẻ sử dụng mọi giác quan để trẻ chỉ ra trọn vẹn đối tượng đó .

Ví dụ: Cô cho trẻ thăm dải vườn hoa trung tâm, quan sát bồn cây hoa cúc: Trẻ nhận biết màu sắc của lá hoa, cho trẻ sờ cánh hoa thấy mịn, mềm. Đặt hoa lên ngửi có mùi thơm...

Hay tổ chức cho trẻ thu hoạch rau cải, hái rau giúp bác nông dân... Trẻ được tham quan vườn rau, được trải nghiệm một số công việc của các bác nông dân, giúp củng cố và mở rộng vốn hiểu biết của trẻ về công việc và sản phẩm của bác nông dân . Từ đó giáo dục trẻ biết yêu quý cũng như trân trọng những sản phẩm mà bác nông dân đã vất vả làm ra.

***Giải pháp 3: Phối kết hợp với phụ huynh học sinh.**

Muốn hoạt động khám phá của trẻ có hiệu quả tôi luôn làm tốt công tác phối kết hợp với phụ huynh thông qua buổi họp phụ huynh đầu năm, tôi nêu tình hình sức khỏe của trẻ để phụ huynh quan tâm chăm sóc cho con em mình có một sức khỏe tốt khi đến lớp, tôi còn nêu nên những yêu cầu trong việc thực hiện chương trình chăm sóc giáo dục mầm non nói chung và hoạt động khám phá qua thực hành trải nghiệm thực tế nói riêng, thông qua các giờ đón trả trẻ, qua bản tin để tuyên truyền với phụ huynh để phụ huynh nắm bắt được về kết hợp với cô giáo để trẻ tiếp thu kiến thức được tốt hơn. Và tôi còn mời phụ huynh phối kết hợp trong quá trình cho trẻ khám phá. Nhất là trong gia đoạn hiện nay khi tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp thì tôi có thể hướng dẫn trẻ

học thông qua các video, clip. Tôi thường xuyên cập nhật các video, clip bài dạy qua trang facebook, zalo để phụ huynh hướng dẫn trẻ học.

VD: Mời mẹ trẻ làm nghề thợ may đến lớp và thực hành một số thao tác đơn giản của nghề để trẻ khám phá. Hoặc thông qua trang zalo nhóm lớp phụ huynh biết được trẻ đang học ở chủ đề “Thực vật” từ đó phụ huynh có thể cho trẻ quan sát các loại cây hoa, quả có ở nhà hoặc xung quanh qua các video hướng dẫn của cô gửi.

- Ngoài ra tôi còn phối hợp với phụ huynh gửi các trò chơi, thí nghiệm mà cô đã sưu tầm trước đây để cho trẻ thực hành làm thí nghiệm tại nhà.

****Giải pháp 4: Tích cực sưu tầm và thực hiện một số trò chơi, thí nghiệm đơn giản.***

Trẻ mầm non rất thích tham gia vào các trò chơi. Đặc biệt các hình thức cho trẻ khám phá thông qua các trò chơi giúp trẻ tiếp thu kiến thức được dễ dàng, nhanh hiểu hơn và trẻ rất hứng thú. Song nếu cứ chơi lại 1 trò chơi nhiều lần khiến trẻ nhàm chán, do vậy để tạo hứng thú cho trẻ khám phá khoa học thì việc sưu tầm một số trò chơi khám phá khoa học cho trẻ là vô cùng cần thiết. Nắm bắt được đặc điểm này tôi đã tích cực sưu tầm một số trò chơi, thí nghiệm vui phù hợp với trẻ. đôi quá trình thay đổi và phát triển của cây từ hạt thì kiến thức sẽ khắc sâu và hiệu quả với trẻ hơn rất nhiều.

**** Một số trò chơi thí nghiệm giúp trẻ khám phá khoa học***

1. Khám phá: “Làm hoa giấy nở trong nước”

- Mục đích: Quan sát và giải thích hiện tượng giấy thấm nước.

- Chuẩn bị: Giấy, bút màu, kéo, chậu nước.

- Tiến hành:

+ Bước 1: Cô cùng trẻ vẽ lên giấy bông hoa 5 cánh (mỗi trẻ 1- 2 bông)

+ Bước 2: Tô màu bông hoa

+ Bước 3: Cắt rời các bông hoa ra khỏi giấy và cho trẻ gấp các cánh hoa lại

+ Bước 4: Cô cùng trẻ thả hoa giấy vào chậu nước và quan sát.

- Giải thích: Khi giấy tiếp xúc với nước, giấy hút nước rất nhanh chóng từ dưới lên trên. Khi giấy bị ẩm ướt sức căng mặt ngoài của nước khiến những bông hoa giấy nở ra nên có hiện tượng hoa giấy nở trong nước.

2. Khám phá về không khí

****Trò chơi : “Tàu ngầm”***

- Mục đích, yêu cầu:

+ Trẻ biết nhờ có sự thay đổi của không khí mà tàu có thể chìm xuống và nổi lên.

+ Phát triển khả năng quan sát và tư duy cho trẻ.

- Chuẩn bị:

+ Kéo, ghim kẹp, ống nút, dây chun, 1 chai nước.

- Tiến hành:

+ Bước 1: Thả tàu ngầm vào trong 1 chai nước đã đổ đầy nước và nhận xét: tàu ngầm nổi. Sau đó dùng nắp chai đậy chặt chai nước lại.

+ Bước 2: Cho trẻ dùng 2 tay bóp nhẹ vào phần dưới của thân chai và quan sát (tàu ngầm chìm xuống), sau đó thả tay ra và quan sát, nhận xét (tàu ngầm nổi lên)

- Sau đó cô giải thích: Khi bóp nhẹ vào thân chai thì áp suất tăng lên, không khí giảm xuống, không có lực đẩy của nước tàu nặng sẽ chìm xuống. Khi bỏ tay ra khỏi thân chai áp suất giảm nước sẽ về bình thường và lực đẩy của nước sẽ làm cho tàu nổi lên.

3. Khám phá nước

***Trò chơi 1: “ Vận động bàn tay trong nước”.**

- Mục đích: Trau dồi óc quan sát, khả năng ngôn ngữ, óc suy luận.

- Chuẩn bị: Bồn chơi nước, đổ nước vào các vật chứa nước đã chuẩn bị.

- Tiến hành: Khuyến khích trẻ vận động bàn tay trong nước: vỗ tay, đẩy, đánh tay, vỗ nhẹ... Cô có thể hỏi trẻ:

- *Điều gì xảy ra khi chuyển động bàn tay trong nước về phía sau, phía trước? Chậm? Nhanh?*

- *Có thể đẩy nước ra xa không?*

- *Điều gì sẽ xảy ra khi đánh mạnh tay vào nước? Nếu không đánh tay vào nước thì nước sẽ như thế nào?*

Cho trẻ quan sát nước chảy qua các ngón tay của chúng khi chúng cố gắng giữ nước trong tay. Cô có thể hỏi:

- *Có thể giữ nước trong các bàn tay được không?*

- *Điều gì xảy ra khi giữ nước trong bàn tay?*

- *Có thể giữ nước trong cả hai bàn tay không?*

Những câu hỏi mở cô đưa ra như: *“Như thế nào? Nếu.....thì điều gì sẽ xảy ra?, Điều gì sẽ xảy ra nếu...? Tại sao?”*. Luôn khiến trẻ phải suy nghĩ, suy luận. Vì thế kiến thức trẻ tiếp nhận được luôn rộng hơn.

***Trò chơi 2: “ Lốc xoáy trong chai”**

- Mục đích: Trau dồi óc quan sát, khả năng ngôn ngữ, óc suy luận.

- Chuẩn bị: 2 chai nhựa, chậu nước, gạo múc, phễu.

- Tiến hành:

+ Bước 1: Cô cho trẻ đổ đầy nước vào trong 1 chai. Sau đó chai còn lại chổng lên trên chai nước và xoay chặt nắp lại.

+ Bước 2: Cho trẻ lắc nhẹ 2 chai sau đó dựng chai nước lên trên và quan sát hiện

tượng lốc xoáy trong chai và nhận xét.

4. Khám phá ánh sáng

***Trò chơi 1: Trò chơi chiếc hộp sáng tối**

- Mục đích: Trau dồi óc quan sát, khả năng ngôn ngữ, óc suy luận.

- Chuẩn bị: Chiếc hộp sáng tối, các dụng cụ (đèn pin, đồ vật, các con rối)

- Tiến hành:

+ Cô cho trẻ nhìn qua các lỗ nhỏ để nhận xét ánh sáng trong hộp.

+ Cô mở cánh cửa của hộp và cho trẻ nhận xét ánh sáng có trong hộp: ánh sáng tự nhiên.

+ Cô đóng cánh cửa và cho trẻ bật đèn và nhận xét, gọi tên ánh sáng có trong hộp; ánh sáng nhân tạo.

Cô có thể hỏi trẻ:

+ *Tại sao con nhìn thấy đồ vật trong chiếc hộp?*

+ *Làm thế nào để con nhìn thấy đồ vật trong chiếc hộp?*

Khuyến khích trẻ chơi với các con rối kết hợp với chiếc hộp sáng tối và nhận xét sự chuyển đổi của ánh sáng qua chiếc hộp sáng tối? Cho trẻ chơi kể chuyện sáng tạo bằng các con rối.

2.3. Tính sáng tạo:

- Giáo viên không phải dạy hoặc giải thích những kiến thức khoa học xa vời cho trẻ mà trẻ được tự khám phá, trải nghiệm những gì trẻ muốn tìm hiểu thế giới xung quanh qua phương pháp thực hành. Ngoài ra trẻ có thể sáng tạo ra những trò chơi mới, cách chơi mới những thí nghiệm mới theo ý thích của trẻ để khám phá hiện tượng tự nhiên xung quanh trẻ.

2.4. Khả năng áp dụng, nhân rộng:

- Sáng kiến có khả năng áp dụng trong tất cả các giờ chơi, giờ học và các độ tuổi khác nhau trong trường mầm non

Với sáng kiến này có thể áp dụng được cho tất cả các trường mầm non trong quận Hồng Bàng nói riêng và cả nước nói chung.

2.5. Hiệu quả, lợi ích thu được do áp dụng giải pháp:

a. Hiệu quả kinh tế:

- Giáo viên và nhà trường không phải đầu tư kinh phí khi giáo viên triển khai sáng kiến này tại lớp học

- Sáng kiến mà tôi đưa ra đều dựa trên sự khai thác khả năng của giáo viên, điều kiện sẵn có của trường lớp, huy động của phụ huynh, tiết kiệm tối đa chi phí. Nên không phải mất chi phí mua nguyên vật liệu để khám phá.

Khám phá khoa học thông qua hoạt động trải nghiệm cho trẻ trong trường mầm non Sở Dầu, mỗi năm học đã tiết kiệm được khoản kinh phí, làm lợi về mặt kinh tế như sau:

STT	Nội dung	Số lượng	Mua mới	Thành tiền	Thực tế	Tiết kiệm
1	Cây hoa	3 chậu	50.000đ/chậu	150.000đ	Quan sát tại sân trường, vườn hoa	150.000đ
2	Chai nhựa	35 chai	2.000đ/1 chai (Thuê)	70.000đ	Vận động phụ huynh sưu tầm mang đến	70.000đ
3	Rau cải	10 bó	8.000đ	80.000đ	Quan sát tại vườn rau của trường	80.000đ
4	Bắp cải	10 cái	25000đ/1 bắp	250.000đ	Quan sát tại vườn rau của chú bộ đội	250.000đ
5	Túi nilon	100g	15.000đ	15.000đ	Vận động phụ huynh mang đến	15.000đ
Tổng số kinh phí thực hiện và tiết kiệm trong 1 năm học						565.000đ

b. Hiệu quả về mặt xã hội:

- Với sáng kiến này trẻ sẽ thích tham gia hoạt động hơn, tạo được sự hấp dẫn, hứng thú cho trẻ, giúp trẻ chủ động tham gia vào các hoạt động khám phá, làm cho hoạt động diễn ra tự nhiên, thoải mái không gò bó. Quá trình khám phá môi trường đã tạo điều kiện để trẻ phát triển thể chất, thẩm mỹ đạo đức và lao động cho trẻ.

- Phụ huynh thay đổi nhận thức và sự quan tâm hơn về nhiệm vụ giáo dục của các cô giáo, của bậc học mầm non mà trước đây họ chỉ coi các cô giáo như các cô trông trẻ. Từ đó nâng cao ý thức cùng kết hợp với giáo viên trong công tác CSGD trẻ.

c. Giá trị làm lợi khác:

****Đối với cô :***

- Cô phát huy được tính tích cực, khả năng sáng tạo của mình trong việc tổ chức các hoạt động khám phá khoa học cho trẻ.
- Giúp giáo viên nâng cao được trình độ chuyên môn của bản thân từ đó có những cải tiến mới tốt hơn sử dụng trong quá trình chăm sóc và giáo dục trẻ.

****Đối với trẻ :***

- Trẻ rất hào hứng phấn khởi khi đến với hoạt động khám phá khoa học và tham gia các hoạt động một cách tích cực có hiệu quả. Trẻ biết vận dụng linh hoạt những hiểu biết và kinh nghiệm đã có để nhận thức nội dung hay đặt những câu hỏi để được giải thích cặn kẽ, luôn hứng thú với các hoạt động có thói quen tìm kiếm, khám phá sự vật hiện tượng xung quanh.
- Phát huy tính tích cực, chủ động mạnh dạn tự tin của trẻ trong học tập, giao tiếp và trong cuộc sống hàng ngày.
- Giải pháp đã tạo cơ sở (nguồn vốn) bước đầu cho trẻ có điều kiện hoạt động nhận thức tốt qua hoạt động khám phá khoa học.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Hải Phòng, ngày 09 tháng 01 năm 2022

NGƯỜI VIẾT ĐƠN

Đỗ Thu Hằng

PHỤ LỤC
MỘT SỐ HÌNH ẢNH MINH HỌA CÁC MINH CHỨNG

1. Hình ảnh minh họa cho trẻ khám phá sự đổi màu của hoa

2. Hình ảnh minh họa cho trẻ khám phá về không khí.

Trò chơi thổi bong bóng

3. Hình ảnh các bé khám phá thông qua hoạt động tham quan dã ngoại

vườn rau của các chú bộ đội

vườn cây nhà bạn

4. Hình ảnh các bé khám phá : “Hoa nở trong nước”

5. Hình ảnh minh họa các bé khám phá nước.

Trò chơi “ Vận động bàn tay trong nước”

Trò chơi “Lắc xoáy trong chai”

6. Hình ảnh minh họa các bé khám phá chất tan và không tan

7. Hình ảnh minh họa các bé khám phá ánh sáng

Sự phát triển của cây

Bé chơi với con rối

8. Hình ảnh minh họa các bé khám phá nghề nông dân.

Bé cuốc đất

Bé tưới nước, bắt sâu

Bé thu hoạch hái rau và mang về

9. Hình ảnh minh họa phối kết hợp cùng phụ huynh.

Bé khám phá về nghề may

Bé khám phá cách gói bánh chưng